

SERAMİK EĞİTİMİ

Seramik

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE
GELİŞTİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı
Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme
Genel Müdürlüğü Adına
Prof. Dr. Adnan BOYACI

Editör

Dr. Volkan Hasan KAYA
Daire Başkanı

Yazarlar

Doç. Dr. Betül Aytepe SERİNSU
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Aybike KARAKURT
Dr. Öğr. Üyesi Muharrem Birol AKALIN
Öğr. Gör. Dr. Sibel İNCİ
Öğr. Gör. Bahadır Cem ERDEM
Öğr. Gör. Necmiye DEMİRCİOĞLU
Öğr. Gör. Özlem Sağlıyan SÖNMEZ
Arş. Gör. Ferit Cihat SERTKAYA

Kapak Tasarım

Meliha BAKA ÇAKMAKLI

ISBN: 978-975-11-5597-9

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün yazılı izni olmadan bu kitap içeriğinin bir kısmı veya tamamı yeniden üretilemez, çoğaltılamaz, dağıtılamaz.

2021

The image features a large, abstract graphic on the left side, consisting of a yellow trapezoidal shape pointing to the right, set against a white background. The right side of the image is a white page with faint, illegible text. The title 'SERAMİK EĞİTİMİ' is printed in bold, black, uppercase letters in the center of the white page.

SERAMİK EĞİTİMİ

İÇİNDEKİLER

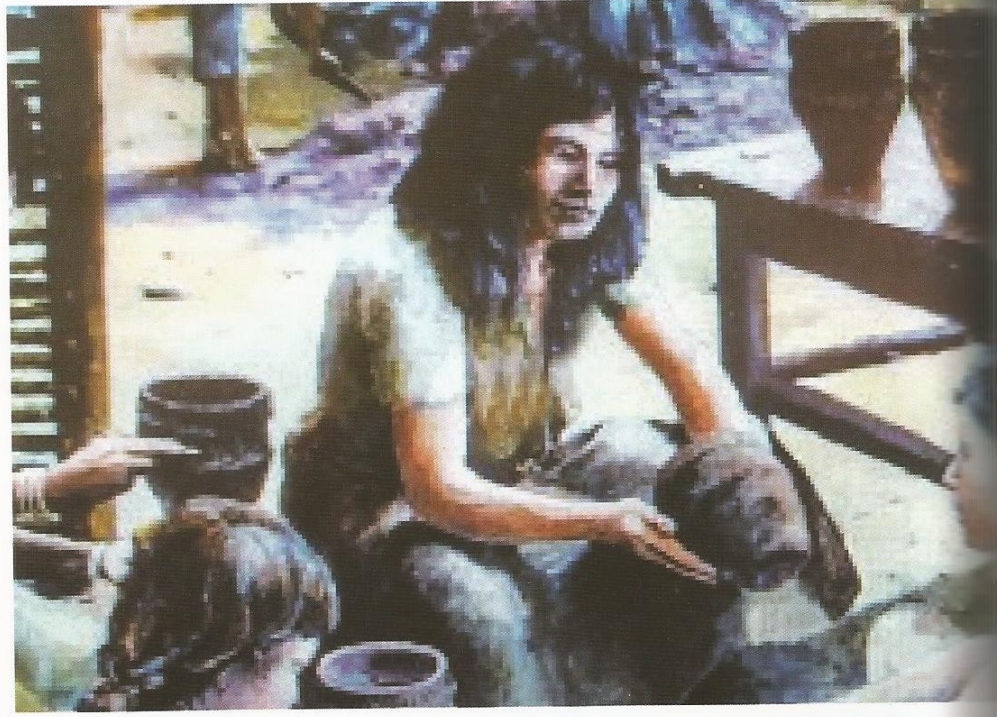
Bölüm • 1	Çimdikleme Yöntemi İle Şekillendirme	23
Bölüm • 2	Plaka Yöntemi İle Şekillendirme	39
Bölüm • 3	Fitil Yöntemi İle Şekillendirme.....	59
Bölüm • 4	Kalıp Yöntemi İle Şekillendirme	71
Bölüm • 5	Kütlesel Form Yöntemi İle Şekillendirme.....	89
Bölüm • 6	Rölyef Pano Uygulama Modül Yöntemi İle Şekillendirme.....	107
Bölüm 7 • A	Kazıma (Sgraffito) Yöntemi İle Dekorlama.....	125
Bölüm 7 • B	Ajur (Delme) Yöntemi İle Dekorlama	141
Bölüm 8 • A	Çiğ Seramik Çamurları Üzerine Parça Ekleme Dekor Tekniği ...	157
Bölüm 8 • B	Çiğ Seramik Çamurları Üzerine İzleme Dekor Tekniği	169
Bölüm • 9	Kaynakça	179

BÖLÜM . 3
FİTİL YÖNTEMİ İLE
ŞEKİLLENDİRME

FİTİL YÖNTEMİ İLE ŞEKİLLENDİRME (SUCUK YÖNTEMİ)

Seramik şekillendirme yöntemlerinden biridir. Binlerce yıldır kullanılan bu yöntem Afrika, Yunanistan, Çin, Güney ve Kuzey Amerika yerli kültürleri dâhil olmak üzere, dünyada birçok kültürde kullanılmıştır. Fıtıl yöntemiyle, başka yöntemlerle şekillendirilmesi olan daha kalın, daha uzun veya geniş formları daha kolay şekillendirmek mümkündür.

Fıtıl ile şekillendirme tekniği çok eski çağlarda çanak ve çömlek yapımının başlamasıyla ortaya çıkan bir tekniktir. Günümüzde de bu teknik kullanılarak bazı işler yapılmaktadır. Fakat bu teknik, seri üretime uygun olmadığı için sadece amatör çalışmalarla sınırlanmaktadır.

Şekil 1. Eski çağlarda sucuk yöntemiyle seramik yapımı illüstrasyonu (URL 18)

Sucuk ya da fitil tekniği de denilen bu teknikte, elle yuvarlanarak uzun fitiller hâline getirilen çamur parçaları üst üste dizilerek belirli bir form oluşturulur. Bu amaçla öncelikle bir taban hazırlanması gerekir. Bu, çamur plaka olarak açılarak hazırlanabileceği gibi, bir fitilin helezonik olarak sarılması ile de hazırlanabilir. Sonrasında çamur, elle zemin üzerinde yuvarlanarak çamurdan fitil şeklinde çubuklar hazırlanır. Hazırlanan fitiller, tabanın üzerine ve birbirinin üzerine konularak çalışmaya devam edilir.

Bu tekniđin uygulamasında dikkat edilmesi gereken noktalar:

- Plastik çamurun nem oranının tekniğe uygun miktarda olması gerekmektedir.
- Çamur yođrulurken içinde hava kalmamasına dikkat etmek gerekmektedir.
- Hazırlanacak fitillerin kalınlığı forma uygun olmalıdır.
- Fitiller hazırlanırken kopmalar ve çatlamalar olmamasına dikkat etmek gerekmektedir.
- Form oluşturulurken fitillerin birbirine iyice kaynaştırılmasına dikkat etmek gerekmektedir.
- Rötüşlama ve kurutma aşamalarında tekniğe uygun davranmak ve dikkatli olmak gerekmektedir.

Şekil 2. Matthev Bayan'ın fitil yöntemiyle yaptığı eser (URL 19)

FİTİ YÖNTEMİYLE ŞEKİLLENDİRME (SUCUK YÖNTEMİ)

Yöntem Adı	Fitil yöntemiyle şekillendirme (sucuk yöntemi)
Yöntemin Amacı	<ul style="list-style-type: none">• Beyin fırtınası yapma• Zamanı dikkatli ve verimli kullanma• Tasarım, form ve kompozisyon oluşturma• Temel sanat ilkeleri ve temel tasarım öğelerini kavrama• Titiz çalışma• El-göz koordinasyonu ile kili şekillendirme• İnce motor becerilerini geliştirme• Şekillendirme aşamasında dikkatli olma hassasiyetini kazanma• Seramik malzemelerini tanıma ve kullanma becerisini kazanma• Seramik alanının gerektirdiği kısıtlamaları göz önünde bulundurarak, ortaya konan sorun ve gereksinimleri karşılayacak bir ürünü yaratma becerisi kazanma• Sanat ve tasarım uygulamaları için gerekli olan teknikleri ve yenilikleri kullanma becerisi kazanma
Yöntemin Süresi	Yapılacak formun büyüklüğüne göre değişir.
Yöntemin Kazanımları	<ul style="list-style-type: none">• Kili yoğurmak• Tasarım yapmak• Görsel dili seramik bünyeye aktarmak• Formu tasarıma göre dikkatlice şekillendirmek• Rötuşlamak• Kurutmak• Sırlamak• Fırınlamak

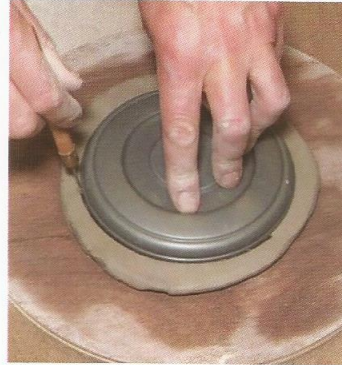
Genel Kazanımlar	<ul style="list-style-type: none">• Sabırlı olmayı öğrenme• Paylaşmayı öğrenme• El becerisini geliştirme• Bireyin estetik yönünü geliştirme• Bireyi sanata duyarlı hale getirme• Öz güvenli olma• Kendini keşfetme• Grup çalışması ile sosyalleşme• Çok yönlü düşünme yetisi kazanma• Etkin iletişim kurma ve kendini ifade edebilme
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	<ul style="list-style-type: none">• Anlatım• Soru-cevap• Gösterip yaptırma• Örnek tasarımları inceleme• Örnek uygulamaları inceleme
Yöntemde Kullanılacak Malzemeler	Plastik özelliğe sahip beyaz kil, kırmızı kil veya şamotlu kil, mermer veya ahşap masa, turnet, modelaj kalemleri, misina, su kabı, sünger, fırça, cetvel, sistre oksitler, pigment boyalar, sırlar

1. Çamurun hazırlanması

1.1 Çamuru yoğurarak havasını alınız.

2. Formun dip kısmını yapabilmek için çamuru, merdane ile istenilen büyüklükte açınız.

**İşlem
Basamakları**

3. Formun ölçülerine uygun fitilleri hazırlayınız. Fitilleri hazırlarken çamurun nem oranını kontrol ediniz.

4. Yuvarlak dip kısmının kenarlarına çentik atıp daha sonra çentik attığınız yerlere balçık çamur sürünüz. Üzerine fitilinizi yerleştiriniz.

5. Fitillerinizi yerleştirdikten sonra modelaj kalemı ile alttaki plakaya birleştiriniz.

6. Bu şekilde fitillere çentik atıp balçıkladıktan sonra istediğiniz forma göre üst üste yerleştirip iç kısmını düzeltiniz.

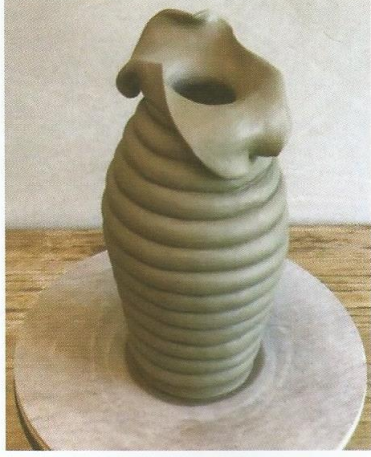

7. Sonraki aşamada formu, tasarladığınız şekilde bitiriniz.

8. Kontrollü bir şekilde kurumaya bırakınız.

9. Tam kuruma gerçekleşikten sonra bisküvi pişirimini yapınız.

10. Bisküvi pişirimi yapılan formu sırlayınız.

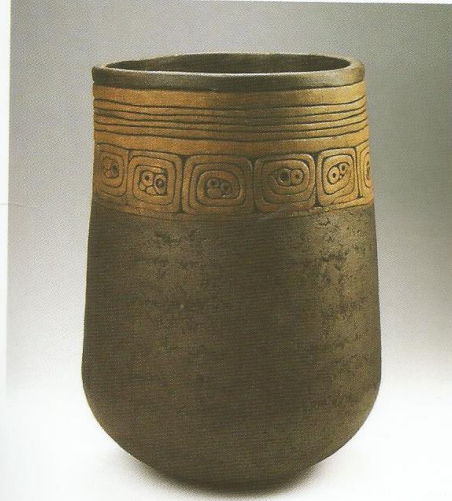
<p>İşlem Basamakları</p>	<p>11. İkinci pişirim olan sırlı pişirimi yapınız.</p>
<p>Ölçme ve Değerlendirme</p>	<p>Çalışmaya uygun hazırlanan ölççeği kullanınız. Yapılan uygulamanın tüm aşamaları başarıyla yerine getirilerek proje/performans çalışmalarının tamamlanması ile amaca ulaşılmıştır.</p>

ÖZGÜN UYGULAMALAR

Sanatçılar tarafından fitil yöntemi uygulanarak yapılan özgün örnekler aşağıda yer almaktadır.

Şekil 3. Jeremy Moler, 10x8 cm, kırmızı çamur (URL 20)

Şekil 4. Roberta Marks, 36x15 cm (URL 21)

Şekil 5. Thierry Martenon, 50x45 cm (URL 22)